

Тема номера: Час переходу

РЕДАКЦІЯ VERBUM

14 СЕРПНЯ 2019

Шановні читачі! У цьому випуску «Вербуму» ми хочемо поговорити про час. Нас, утім, цікавитимуть не теоретичні роздуми про те, що це взагалі таке, а способи, у які людина переживає час та осмислює свою вписаність у нього. Ми придивимося до зануреної в час особи та її окремих досвідів.

Фото: Alchimiaae, Time keeping

Розпочинається номер зі статті Джорджо Агамбена, де проаналізовано феномен месіанського

часу – тобто того, у якому живе Церква. Італійський філософ відштовхується від аналізу грецького слова «paroikein», яке в текстах апостола Павла вказує на тимчасове перебування вигнанця чи приходня на противагу повноправній осідлості громадянина. Церква в цьому світі – лише подорожня, яка не має сталого дому, хай і перебуває тут уже тисячі років. І про це важливо пам'ятати, щоб бути вірними її місії, щоб не піддатися спокусі перейти від «paroikein» до «katoikein» – оселення у світі на правах громадянина, як будь-яка світська організація.

Другий текст присвячений переживанню часу в чернечій спільноті. Отець Даніель-Антонін Морт'є ОР знайомить читачів із таємницями Літургії годин, тобто молитовного циклу, який покликаний допомагати освячувати час. Узгоджуючи виміри вічної святості й мінливого повсякдення, він пристосовується до пір року та вписує свою динаміку в зміну світанків і сутінків. Ця давня традиція молитви може допомогти повернути загублений внутрішній спокій і нам, мешканцям міст, чий ритм життя давно розійшовся з природними циклами. Текст написаний 1922 року, але досі актуальний.

Софія Вдовченко пише про ініціаційні ритуали, які відлунюють у народних казках. Це ще один текст, у якому ми придивляємося до українського фольклору, повного дохристиянських мотивів. Попередня стаття на цю тему викликала полеміку, тож варто наголосити: народна побожність, чи в давнину, чи навіть сьогодні, містить як те, що вписується в християнську традицію, так і те, що їй суперечить. Саме тому необхідна стала євангелізація. У цьому ж випуску нас цікавить особливий час – переходу від одного статусу до іншого. Ініціація – це зміна, у якій людина має нагоду пізнати автентичну себе, досягнути свою ідентичність.

Завершує номер текст Зіни Левітіної про музику й те, як ми її переживаємо. Варто пам'ятати, що від початків людства таке переживання було пов'язане зі спільнотою: «Музика, тобто просто спів, у поєднанні з монотонними ритмами допомагала людям робити якусь спільну справу». Літургійна музика, яку творить уся спільнота, не розділена на слухачів і виконавців, наближає нас до саме такого досвіду. Спонукаючи всіх, хто залучений у богослужіння, до спільної духовної праці, вона стає мостом не тільки між окремими особами, а й між дотеперішністю та вічністю Слова.

